

[Hendriksen.]

forlange som Afgift for et Næringsbrev. Dette Beløb kan ikke være en Hindring for Etablering af en Virksomhed, for hvis det er en Hindring, bør den paagældende Virksomhed overhovedet ikke etableres. Jeg synes ikke, at man skal stille den enkelte Kommune saaledes, at man kan give den Ret til at fritage for en regulær Næringsafgift, som Nabokommunen mener at burde fastholde. Lad os ikke gøre Forskellen imellem at bo i de enkelte Kommuner større for Befolkningen end højst nødvendigt.

Sammenholder man Bestemmelserne for Udlændinge i Lovforslagets §§ 5 og 9, opdager man den Besynderlighed, at Udlændinge kan anlægge Filialer her i Landet, vel at mærke, hvis de driver deres Forretning paa deres Hjemsted som Aktieselskab, men de er udelukket fra at gøre det, hvis de driver deres Forretning paa Hjemstedet under personligt Ansvar.

Jeg vil gerne have at vide, hvorfor man gør denne Forskel, der forekommer mig noget mærkelig. Ganske vist er man efterhaanden tilbøjelig til at gaa ud fra, at Stordrift altid drives uden personligt Ansvar; men nogen Grund til ligefrem at tillægge denne Forretningsform en højere Kvalitet end den Forretningsform, der drives under personligt Ansvar, kan jeg ikke finde. Skal vi overhovedet have udenlandske Filialer — hvad jeg helst er fri for —, synes jeg, at man ikke kan gøre Forskel paa, om Hovedforretningen drives af en personlig ansvarlig Mand, eller den drives af et Aktieselskab. Ja, jeg er lige ved at tro, at hvis man endelig skulde gøre Forskel, maatte det da snarere være det omvendte af det, der nu foreslaas, saaledes at man havde et personligt Ansvar at holde sig til.

Sammenholder jeg Bestemmelsen i Forslagets § 3 om personlige Betingelser for Erhvervelse af Næringsbrevet, hvori det bl. a. hedder, at man maa „ikke ved Dom være fundet skyldig i nogen i den offentlige Mening vanærende Handling uden derfor at have opnaaet Æresoprejsning“, med Bestemmelserne i § 15, der siger, at hvis en Person, der allerede har Næringsbrev, findes skyldig i en vanærende Handling, skal Retten afgøre, hvorvidt hans Adgang

til at drive Næring midlertidigt eller for bestandigt skal falde bort, giver dette mig Anledning til at spørge, om det da er Meningen, at Retten kan bestemme, at Næringsbeviset skal ganske og aldeles opretholdes. Saaledes synes jeg at Lovparagraffen maa forstaaes. Men hvis dette er Meningen, vil jeg finde det ganske urimeligt. En Mand, der har gjort sig skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, bør ikke umiddelbart efter kunne fortsætte som næringsdrivende.

Jeg skal ikke benytte nærværende Anledning til at fremsætte ret mange Betragtninger over det stadig aktuelle Emne: Forholdet mellem den private Næringsudfoldelse og Andels- og Brugsforeningsvirksomhed. Men jeg maa dog anføre, at jeg finder det næsten tragikomisk, at man i dette Lovforslag gaar saa vidt med Forkærligheden for den Brugsforeningsvirksomhed, som paafører den handlende saa megen ubillig Konkurrence, at man end ikke vover at forlange, at de Virksomheder, der drives som Brugsforeninger og Andelsforeninger, skal betale de Legitimationsbeviser, der kræves af en privat næringsdrivende, men at man tværtimod bestemmer, at saadanne Legitimationsbeviser skal gives gratis til Brugsforeninger og Andelsforeninger, der kun handler med egne Medlemmer. Det maa staa sløjt til med Brugsforeningernes Økonomi, naar det nu ogsaa er nødvendigt at give dem disse 20 Kr.'s Begunstigelse!

For Resten er der i Forslaget forskellige Steder en ganske interessant, maaske lidt ufrivillig Karakteristik af Andelsforeningernes Virksomhed. Det bestemmes i § 34, at de Besøg, som Handelsrejsende fra udenlandske Firmaer maatte aflægge her i Landet, kun kan gælde Salg til handlende og saadanne andre næringsdrivende, i hvis Forretning der er Anvendelse for vedkommende Varer, men man tilføjer omhyggeligt, at disse Udlændinge naturligvis ogsaa maa besøge Andelsforeninger, „selv om de ikke driver egentlig Næring“. I saa Henseende kan man altsaa godt sidestille Andelselskaberne med de almindelige næringsdrivende; men i skattemæssig Henseende unnlader man det ganske. Men her har vi altsaa en Slags Tilstaaelse af, at Andels-